

Simon Walker: 'Angst is een gegeven, een kwetsbare leider onderkent dat'

Simon Walker | beeld nd

19 juni 2019, 20:35
aangepast 19 juni 2019, 23:08

Gerard ter Horst

Een verstandige leider, in de kerk of maatschappij, komt zijn eigen angst zo onder ogen dat hij er anderen niet langer door beïnvloedt. Dat is de kern van het model dat Simon Walker heeft ontwikkeld. Vandaag spreekt hij in Amsterdam.

► Amsterdam

'Kwetsbaar leiderschap' – dat is hét thema in het leiderschapsmodel van de Britse cognitief bioloog, sociaal-psycholoog en anglicaanse priester Simon Walker. Vandaag spreekt hij erover in het Baptist House in Amsterdam voor zo'n 95 dominees en leidinggevendenden van christelijke organisaties. Dat is op uitnodiging van het Instituut voor Undefended Leadership, dat gelijk het eerste deel van Walkers trilogie in een Nederlandse vertaling presenteert. Dit instituut is een initiatief van kerkplanter Oeds Blok en projectmanager Liesbeth van Tongeren. Walker zegt zijn leiderschapsmodel te zien als een 'levenslange ontdekkingsreis'.

Over wat voor leiders hebben we het eigenlijk?

'Leiderschap is overal waar iemand verantwoordelijkheid neemt. Dat is er als je een kind bij de hand neemt om een weg over te steken, én als je een parlement leidt. Het is in mijn model niet alleen of specifiek christelijk. Het geldt in zekere zin voor iedereen, we zijn allen geroepen verantwoordelijkheid te nemen.'

Wat is een zogenaamde "undefended", kwetsbare leider?

'Iedere leider heeft macht en daarmee invloed op anderen, op hun gedrag en handelingen. Het karakter van de leider is daarbij van grote invloed. De kernvraag is of hij vrij genoeg is om goed met macht om te gaan, om anderen te leiden in plaats van zijn eigen ego te bevestigen. Dat spreekt niet vanzelf. Niemand voelt zich van nature veilig, angst is een sterke emotie. Leiders met angst bouwen een organisatie zo om zich heen dat ze zich veilig voelen. Het is belangrijk dat leiders onder ogen leren zien waar ze bang voor zijn. En naar voren durven stappen. In het Westen is er behoefte aan gezag als een legitieme, sterke kracht.'

Is uw model christelijk?

'Angst is universeel. Ik heb als cognitief bioloog veel hersenonderzoek gedaan naar hoe we relaties aangaan. De belangrijkste drijfveer is om onszelf in deze wereld veiligheid te bieden: zorgen dat je niet alleen bent, dat anderen geen bedreiging zijn. De christelijke overtuiging heeft daarin een interessante zienswijze: angst was de eerste emotie bij Adam en Eva na hun val. Ze waren bang en verstopten zich. Dat is de basisreactie: je verstoppen. Hoe ga je daarmee om, dat is een universeel vraagstuk.'

Moet een goede leider, zoals de beeldvorming wil, niet vooral sterk zijn en geen zwakte tonen?

'We hebben mythes gecreëerd over leiderschap, alsof we alleen sterke en heroïsche leiders nodig hebben, het type Churchill. Soms heb je die inderdaad nodig, vaak ook niet. Churchill was maar heel beperkt succesvol, alleen in crisistijd. Wie kwetsbaar durft te zijn, zal niet altijd alleen opstaan of ergens tegenin gaan. Hij kan sterk maar ook subtiel zijn, door soms "slechts" te faciliteren, organiseren, ruimte te creëren. Je bent vrij de macht te gebruiken die nodig is, je bent er niet van afhankelijk.'

Het is nogal wat om als leidinggevende eerlijk over je eigen angsten te zijn, toch?

'Het is, voor wie dat wil aangaan, een levenslange ontdekkingsreis. Komen ze los van hun angst, dan komen ze vrijer te staan in hoe leiding te

geven. Die angst is er altijd en moet ook ik persoonlijk onder ogen komen: als eigenaar van een bedrijf ken ik de angst om klanten kwijt te raken, bijvoorbeeld in een recessie. Of ben ik bang voor een invloedrijke bestuurder in mijn raad van toezicht die kritische vragen stelt. Of als vader van tieners over wie ik mijn invloed kan verliezen. Angst is een gegeven. De uitdaging is de ander in de ogen te kijken en te zien: je bent een geschenk, hoe kan ik voor jou een geschenk zijn? Voor christenen is dat geen fantasie: voor ons is de wereld geen bedreiging meer, Christus is immers vóór ons. Dat is een fundamentele verandering.'

Ziet u zelf een leider als rolmodel?

'Over Mahatma Gandhi (1869-1948) raak ik niet uitgedacht, ik vind hem het meest bijzondere individu van de twintigste eeuw. Niet alleen door zijn levensverhaal, maar ook door en hoe hij zijn macht uitoefende en de politieke actie die hij creëerde. Zo genereus en zo oprecht, en toch politiek zo gedreven. In de christelijke traditie zit dit denken ook, in hoe Paulus erover schrijft: jezelf ontledigen, om op te staan in een nieuw leven. Het is Christus zelf die dat ten diepste heeft laten zien.'

voor meer informatie over het instituut en boek: undefendedleader.nl

© 2019 ND | [Algemene voorwaarden](#) | [Privacyverklaring](#)

Gerealiseerd door [Liones](#)